

„...ha ismerjük egymást, nem kell félnünk egymástól”

A hagyományoktól eltérően idén — kísérleti jelleggel — szakosított építőtábort szervezett a tudományegyetem KISZ-bizottsága. A táborban tizenhárom nemzet 230 fiatalja vett részt. Dél-keletről naponta 6 órát dolgoztak a DÉLÉP különböző munkahelyein — a munkaadók nem teljes meglepedésére — délutánként pedig a választott szekciók munkájában vettek részt. Esténként változatos program várt mindenre: nemzeti estek, családlátogatások, fakultatív jellegű és szervezett városnézések, kocsimádatok váltották egymást.

Az ismerkedést és a tanulást segítő 7 szekció, résztvevők és vezetők egyhangzó véleménye szerint, jól működött. A politikai szekció a keleti és nyugati fiatalok véleménycseréjére adott lehetőséget: a jogi a jog és a társadalom viszonyának elemzését tűzte programjául. A természettudományi szekció a jelentősebb szegedi kutatásokkal ismertette meg a tábor lakóit; a színházat kedvelők elméleti és gyakorlati foglalkozásokon vettek részt. A néptáncosok a táncok mellett néprajzi ismereteiket bővíthették.

A külföldiek egyik része kéthetes, másik része a hazaiakhoz hasonlóan háromhetes turnusban dolgozott. Az országunkkal megismerkedni vágyók a DÉLÉP-en kívül szétmentek a paprikafeldolgozóban, jártak termelőszövetkezetekben, vendégeskedtek az újságíró-klubban, s ellátogattak az olajmezőre is.

Több, hazánkban vendégeskedő fiatalal beszélgettünk a táborozás második hetében, mikor már összerződött a társaság, s a vélemények is körvonalazódtak. Beszélgetőpartnereinket a politikai szekció tagjai közül választottuk, tekintettel különböző állampolgárságukra és az ezzel együttjáró különböző világnézeteikre.

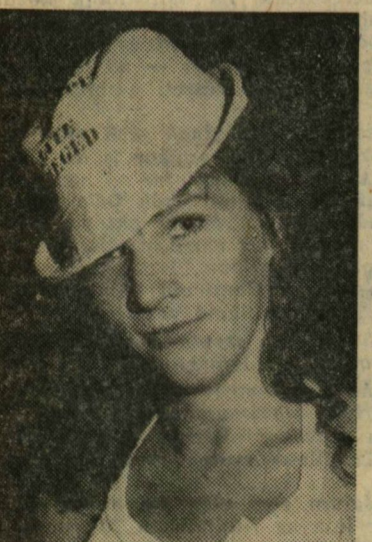
Nemzetközi kertgondozó brigád.

Első kérdésünkre — elégedettek-e a tábor szervezésével és a munkakörülményekkel — elmondták, többnyire különböző munkahelyeken dolgoztak és általában elégedettek voltak a körülményekkel. Szinte mindannyian kiemelték, hogy viszonylag kevés időt töltöttek munkával és a munkahelyi beszélgetéseken leginkább a magyar dolgozók jártak élen. Meglepetéssel tapasztalták, hogy mennyire szakaszos a munka.

Következő kérdésünkre adott válaszokat érdemes bővebben idézni: Az a prekonceptió, amit Magyarországról kialakítottak pusztán hallomásból, igaznak bizonyult-e, és ha nem, mennyiben változott?

PAUL (orleansi joghallgató): — Azon kívül, hogy az ország kommunista, és hogy eléggé különbözik a többi szocialista országtól, mást nem tudtam. Most meg vagyok lepve. Az emberek nem tűnnek szegénynek, boldogtalannak. Most már nem csodálkozom, hogy Mitterrand először a tí országokba jött. A boltok jól ellátottak, de úgy tapasztaltam, az árszínvonal elég magas.

KEITH (Washingtonban fog tanulni, a nemzetközi kapcsolatok intézetében): — Magyaror-

Reklámnak sem rossz

szágról semmit nem tudtam. Otthon gazdaságtanulást foglalkoztam, de csak a szovjet politikai és gazdasági rendszert ismerhettük meg, mert a többi szocialista országot, nálunk, egy blokknak veszik, a sajátosságokat vagy elhallgatják, vagy nem tartják fontosnak. Hazátokat sürkésnek gondoltam, de tévedtem. Egyébként tanulni jöttem ide, mert nálunk csak a Szovjetunióról vannak bőséges információk. Odaát azt hallottam, hogy Európában a magyar ifjúsági táborok a legjobbak, azért is jöttem ide. Előtte Kubán jártam, és úgy látom, itt sokkal magasabb az életszínvonal, különösen fogyasztási oldalról nézve. Sokkal nagyobb katonai jelenlétet vártam, ez se jött be. Jó véleménynyel vagyok a magyarokról, akik nagyon barátságosak. Sőt, nagyobb bizalommal vagyok a kelet-európai szocializmus iránt is. Főként azonban, hogy a magyar fiatalok nem eléggé kritikusak, nem fejtik ki annyira nyíltan és annyiszor a véleményüket, mint mi, amerikaiak. És még valami: minden rendszerben tisztetem a kísérletező hajlamot, így nagyon tetszik nálunk a kisvállalkozási rendszer, amiről eddig még nem hallottam.

SYLVAN (párizsi matematika-fizika szakos egyetemista): — Úgy látom tévhíreket terjesztettek Magyarországról a francia televízióban. Mitterrand látogatása előtt bőségesen ontották a hazátokról szóló híreket, de azok szerintem torzítottak. Jártam már más szocialista országban, például Romániában. Mondhatom, nagyon különbözik ettől az országtól. Nem látok viszont nagy különbséget a francia és a magyar utcák között, mintha Párizsban lennék olyan itt a város. A gyárban tapasztalt lezseriség viszont meglepet. Véleményemet még nem zárom le. Szeretnék több üzemet, gyárat, szövetkezetet látni. (Sylvan későbbi látogatásait hasonló véleménnyel zárta. — D. I.)

JOHANN (holland közigazgatási jogász): — Nálunk külön felkészítést tartottak számunkra Magyarországról, indulás előtt

A könyv után, amit a kezünkbe adtak sorban állást vártam... Az ország pedig gazdagabb, mint azt nálunk mondják.

MANNE (svéd tanár, aki szellemileg visszamaradt felnőttekkel foglalkozik): — En különleges helyzetben vagyok, mert sokat járok keletre, NDK-ban és Lengyelországban élnek rokonaim így meglepődésre nem volt okom. Az NDK-ban magas az életszínvonal, de meglepően nagy az ellenőrzés, Lengyelországban — még a válság előtt jártam ott utoljára — nagy szabadságot és szegénységet, elhanyagolt városokat, házakat láttam. Magyarországon két keleti szövetségnek jó oldalait mutatta nekem, de megvallom, én nem ezt tartom szocializmusnak. A magyarokkal nagyon jól kijövünk mi, svéd ifjúkommunisták. Csak nyelvi nehézségeink vannak.

IRINA (orosz szakos hallgató a Szovjetunióból): — Mi természetesen sokat tudunk rólatok. Tudtuk azt is, hogy itt a legmagasabb az életszínvonal a szocialista országok közül, s erről most meg is győződhetünk. Magyarországról nagyon jó a véleményem.

HANS (Hollandiában kórházi gondozó): — Úgy készültem ide, mint például Olaszországba, nem gondoltam különösebben a hazátokról. Magyarország civilizált ország, akivel találkoztam, mindenki szívesen beszélgetett velem, bármilyen témáról. Azt hiszem, a békemozgalmában úgy lehet hatékonyabban dolgozni, ha mindenféle véleményt meghallgat az ember, még ha nem is ért vele egyet. Azon fogok munkálkodni odahaza, hogy minél többet utazzanak keletre a fiatalok, főleg ide Magyarországra, hogy jobban megismerjük egymást.

A tábor munkájáról a következőket mondták el a külföldiek:

PAUL: — Az előadásokon nem túl sok újat kaptam, a hivatalos állásponttal találkoztam. Az informális körülmények között lezajlott beszélgetések — munka, borozgatás séta közben — sokkal többet adtak. 8-10 fős csoportokban nagyon jól el lehet beszélni. Igazán jól éreztem magam a nemzeti esteken, melyek kiváló alkalmat nyújtottak a barátkozásra.

JOHANN: — Nagyon jó, hogy ilyen sokan vagyunk, ennél csak az jobb, ha kis csoportokban beszélgetünk. A kelet-európai politikai gyakorlatról csak a kötetlen beszélgetéseken tudtam igazán tájékozódni.

KEITH: — Egyetlen gondom van csupán: ahogy a szekciók is vegyesek voltak, úgy a munkában is jó lett volna együtt lenni a keletiakkal. Mindenesetre jó ötletnek tartom, hogy dél-keletről hoztunk ide dolgozókat hiszen ez a legjobb alkalom egymás megismerésére. En tudatosan mentem oda mindenkihez, szovjetekhez, csehszlovákokhoz, magyarokhoz, NDK-belihez, de nyugat-európaihoz is, hogy minél többet tanuljak, hiszen az USA messze van Európától. Az előadások légrége azonban inkább a konfrontációra, mint a megegyezésre adott lehetőséget.

ANDREAS (az NSZK-ban fog német politikát tanulni): — Életemben először vagyok keleten, és nagyon meglepődtem azon, hogy milyen jó körülmények között folyt itt a munka. Az érdekelt, hogy kialakulhat-e valamiféle megértés keleti és nyugati fiatalok között. A hivatalos programokon nem volt egészen nyílt a véleménycseré, de az esti beszélgetések igazán jól sikerültek. A szovjetek nemzeti estje fantasztikus volt. Nagyon jól vitáztunk Biztos jövőnk megkeletre, vagy ide, vagy az NDK-ba.

LENA (szintén orosz szakos a Szovjetunióból): — Két fontos dolog kombinációja volt a tábor: munka és tanulás. Számomra az volt a legfontosabb, hogy találkozzam más nemzetiségű fiatalokkal. A programot kíválon tartom, úgy éreztem itt

magam, mintha otthon lettem volna.

A politikai szekció központi témájáról, a békéről és a béke-mozgalom lehetséges feladatairól is megkérdeztük a tábor tagjait:

PAUL: — Bármilyen jó volt is itt, a tábor után is világosan látszik a két különböző szándékú tagság. A legnagyobb akadály abban, hogy közeledjünk egymáshoz, szerintem a nevelés. Így többnyire nem cserélődtek, csak felsorakoztak a vélemények, hiszen az ideológia, amit gyerekkorunktól kezdve magunkba szívunk, minden szavunk mögött ott áll. Az lenne jó, ha a két szuperhatalom magatartását a kis országok embe-ribb formálnák. Riasztó, hogy a kialakult jó barátság ellenére is milyen messze vagyunk egymástól keletiek és nyugatiak. Pesszimista vagyok.

JOHANN: — En inkább optimistának mondom magam. Számomra egyre világosabb, hogy a hozzánk hasonló, hatalom nélküli kisemberek békeszeretők. En, ha hazamegyek, valószínűleg bevonulok. De ha háborús konfliktusra kerülne sor, képtelen lennék lőni, mert már ismerem szovjet embereket. Ha

Mint azt látható nagy sikerük volt a nemzeti esteknek.

több ilyen találkozás létrejönne, ez az érzés másokat is megszállna, s kevesebben gondolnának fegyverfogásra. Az ideológia azt sugallja, hogy félnünk kell a másiktól, de ha ismerjük egymást, nem kell félnünk egymástól.

KEITH: — Nagyon fontos, hogy többször együtt legyünk. Ha mindenki a béke pártján áll, sokunkban megerősödik a béke szeretete. Ha meggondoljuk, a háború azonban minket, békeszeretőket is elpusztítana. Ez ellen az igazságtalanság ellen kell föllépünk. A táborban, itt Szegeden emberközébe került az a világ, amit csak eszmék és statisztikák fényében láttunk. Az ember akkor válik reálissá, ha hús-vér emberekkel tárgyalhatja meg az eszméket. S ez még az akadályok ellenére is elkötelezetté tesz. Úgy gondolom, a legnagyobb baj, hogy az em-

berek hiszékenyek és nem akarnak rákérdezni a saját dolgaikra. Általában a buta, tájékozatlan emberek lépnek föl először a béke ellen. En optimista vagyok, de ez számomra kötelező, hiszen, ha nem lennék az, akkor már le lennék maradva attól, amit még el sem kezdtem. A jövőt tekintve két dolgot látok fontosnak: mindenki dolgozzon keményen és gondolkozzon szabadon a világról.

ANDREAS: — Azt láttam itt, amit egy politikai tárgyalás esetén képzeltem el a két fél között. Itt éreztem meg igazán, hogy milyen nehéz közös nevezőre jutni bárkivel, aki egészen

másként látja például a nukleáris erők csökkentésének kérdését. Azt azonban nem gondoltam volna, hogy egy NDK-beli fiatal ennyire tart tőlünk, hogy a szovjet fiatalokban ennyire él a második világháború réme. En csak azt mondom, hogy menjenek az emberek minél többfelé a világban és nézzék meg saját szemükkel, milyen a másik.

LENA: — Számomra is az a legfontosabb, hogy az embereket hagyják, hogy saját maguk formáljanak véleményt a világról. Meggyőződésem, hogy minden szabad ember be fog kapcsolódni az emhülésért folyó küzdelembe.

Ha e tábor politikai szekciója egy kicsit is közelebb visz e cél megvalósításához már eredményesnek mondható a munkája.

Dlusztus Imre

Turkui barátaink a finn-esten (Csókási György felvételei.)